

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра міжнародних відносин та міжнародного права

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Історія міжнародного права»

Курс: I

Спеціальності: Міжнародне право
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 293.00.01 Міжнародне право

Форма проведення: письмова.

Тривалість проведення: 2 академічні години (1 год 20 хв).

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Структура білету: тестування.

Критерії оцінювання:

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
30-40 балів	Відмінно	Допущено не більше 10 помилок у тестових завданнях.
20-29 балів	Добре	Допущено не більше 20 помилок у тестових завданнях.
10-19 балів	Задовільно	Допущено не більше 30 помилок у тестових завданнях.
1-9 балів	Незадовільно	Допущено більше 40 помилок у тестових завданнях.

Екзаменаційний білет складається із 100 тестових завдань, які спрямовані на перевірку знань студентів змістовної частини навчальної програми дисципліни.

Орієнтовний перелік питань:

1. Періодизація історії міжнародного права.
2. Особливості формування міжнародних відносин в «додержавний» період.
3. Міжнародно-правові джерела Стародавнього періоду.
4. Форми міжнародних зв'язків в Стародавній Греції.
5. Проксенія – найдавніша форма міжнародних зв'язків.

6. Міжнародно-правові вчення у Стародавній Греції.
7. Суб'єкти міжнародного права у Стародавній Греції.
8. Посольське право у Стародавній Греції.
9. Право війни у Стародавній Греції.
10. Договори в давньогрецькому праві.
11. Римська концепція міжнародного права
12. Місце *jus fetiale* та *jus gentium* у римській концепції міжнародного права. Посольське право в Стародавньому Римі.
13. Договірне право в Стародавньому Римі.
14. Воєнне право в Стародавньому Римі.
15. Право іноземців у Стародавньому Римі.
16. Правове регулювання міждержавних стосунків у Стародавній Індії.
17. Міжнародно-правові норми в Стародавньому Китаї.
18. Правове регулювання міждержавних відносин у Західній Європі епохи Середньовіччя
19. Посольська справа у Візантії (VI-X ст.).
20. Канонічне право: становлення, формування церковної організації.
21. Міжнародні відносини Київської Русі IX-X ст.
22. Міжнародні відносини Київської Русі у XI-XIII ст.
23. Створення мусульманської держави у арабів в VI – VII ст. Зародження мусульманського права. Джерела мусульманського права.
24. Ісламська концепція прав людини.
25. Формування норм дипломатичного права у арабів в VII – XI ст.
26. Правове регулювання міжплемінних стосунків в країнах Середньовічної Африки. «Додержавний» період у історії Америки та зародження звичаєвих норм у регулюванні стосунків між її народами.
27. Вестфальська система міжнародного права.
28. Жан Боден та принцип суверенітету держави.
29. Вестфальський мир 1648 р. – «великий європейський статут».
30. Велика Французька революція та міжнародне право.
31. Велика французька революція: визначення фундаментальних основ концепції прав народів.
32. Декларація прав людини і громадянина 1789 р.
33. Конституція Франції 1791 р. та ідея принципу суверенітету націй.
34. Віденський конгрес 1814 – 1815 рр.: основні рішення, результати, наслідки. Принцип легітимізму й «Священний Союз».
35. Паризький конгрес 1856 р. – «вихідний пункт нового періоду європейських міжнародних відносин».
36. Берлінський конгрес 1878 р.: основні досягнення.
37. Гаазькі конференції миру 1899 р. та 1907 р. – початок нормативного наповнення принципу мирного розв'язання спорів.
38. Гаазька конференція 1899 р. – перша міжнародна конференція по обмеженню озброєнь.
39. Гаазька конференція 1907 р. і правова регламентація принципів і норм про ведення воєнних дій.
40. Версальський світовий устрій.

41. Заборона пактом Бріана-Келлога 1928 р. війни як інструменту утвердження національних інтересів. Конвенція про визначення агресії 1933 р.
42. Ліга Націй – нова форма колективного вирішення міжнародних проблем на постійній основі.
43. Декларація про відповідальність гітлерівців за вчинені звірства і Декларація про загальну безпеку (Московська конференція міністрів закордонних справ СРСР, США і Великої Британії 1943 р.). Прийняття Статуту Міжнародного воєнного трибуналу 8 серпня 1945 р.
44. ООН – універсальна організація для підтримки миру та безпеки.
45. Проект статей про відповідальність держав.
46. Розвиток міжнародного права часів «Холодної війни».
47. Підписання договору про дружбу, співпрацю та взаємну допомогу восьми країн (Варшавського договору) 1955 р.
48. Розпад колоніальної системи та міжнародне право. Сприяння регіональному співробітництву держав на основі регіональних міжнародно-правових джерел.
49. Нарада з питань безпеки та співробітництва в Європі (НБСЄ) та підписання Заключного акту Загальноєвропейської наради на вищому рівні. Принципи НБСЄ.
50. Зміцнення міжнародно-правового статусу фізичної особи й вироблення правових основ і гарантій дотримання розвитку національних меншин і корінних народів.
51. Розпад Радянського Союзу та руйнування соціалістичної системи.
52. Незалежна Україна як суб'єкт міжнародного права.

Перелік рекомендованої літератури

1. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право: основи теорії. – Київ: «Либідь», 2002.
2. Буткевич О.В. Теоретичні аспекти походження і становлення міжнародного права. – Київ: Видавництво «Україна», 2003.
3. Буткевич О.В. Міжнародне право стародавнього світу. – Київ: Видавництво «Україна», 2004.
4. Буткевич О.В. Міжнародне право середніх віків. Київ: «Видавництво гуманітарної літератури», 2008. 672 с.
5. Динь Н. К., Дайе П., Пелле А. Международное публичное право: В 2-х т. – К.: Сфера, 2000. – Т. 1: Кн. 1: Формирование международного права.
6. Дмитрієв А.І. Вестфальський мир 1648 року і сучасне міжнародне право. – Київ: Видавництво Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2001.
7. История международного права / авт. кол.; под ред. А.И. Дмитриева, У.Э. Батлера. – Одесса: Фенікс, 2013. – 574 с.
8. Колісніченко К.С. Ліга Націй у розвитку міжнародного права. – Одеса: Фенікс, 2011. – 234 с.
9. Мережко А.А. История международно-правовых учений. – К.: Юрид. думка, 2004.

10. Радзівілл О.А. Право народів від неоліту до Нового часу: монографія. – У 2 т. – Т. 1. – К.: НАУ, 2017. – 460 с.
11. Радзівілл О.А. Право народів від неоліту до Нового часу: монографія. – У 2 т. – Т. 2. – К.: НАУ, 2017. – 428 с.

Зразки тестів екзаменаційного завдання:

1. Хто є автором однієї з перших фундаментальних праць у міжнародному праві «Право війни і миру»?
 - a) Гуго Гроцій
 - b) Карл Маркс
 - c) Ласса Оппенгейм
 - d) Герш Лаутерпахт

2. Яку з подій можна вважати початком класичного міжнародного права?
 - a) Прийняття Конституції США
 - b) Гаазьку конференцію миру
 - c) Вестфальський мир
 - d) Початок Першої світової війни

3. У якому документі було вперше закріплено основні принципи міжнародного права?
 - a) Статуті Ліги Націй
 - b) Статуті ООН
 - c) Заключному акті НБСЄ
 - d) Пакті Бріана-Келлога

4. Перша мирна конференція в історії міжнародного права – це:
 - a) Віденська
 - b) Гаазька
 - c) Женевська
 - d) Ялтинська

Екзаменатор:

Л.О. Тимченко

Завідувач кафедри:

І.В. Жалоба